

ligt, en ganske særlig Begunstigelse eller Behagelighed ved Vedtagelsen af det foreliggende Lovforslag. Det er en Feiltagelse. Jeg behøver ikke det foreliggende Lovforslag, jeg kan godt hjælpe mig uden det; men der, hvor Krangen er til et saadant Lovforslag, til en løvbunden Afgang for Menighederne til at medvirke ved Præsteembedernes Besættelse, det er ude i Løbet. Dag for Dag bliver det hyppigere, at under de mange Vakancer, der ere tilstede i geistlige Embeder, kommer Deputationer, som begjære snart Et, snart et Andet. Disse Deputationer, der komme, udtale sig i Almindelighed netop om de kirkelige Forhold i deres Kred, og netop derpaa begrunde de en Indstilling om, at Denne eller Hin maa blive bestikket. Men nu er det jo ubehageligt, ja en Ulykke, kan jeg sige, at Menighederne kun kjende saadanne Præster, der virke i deres nærmeste Omkreds, altsaa kun se sig istand til at udtale sig om saadanne Personer, der virke i deres nærmeste Omkreds, medens der kunde være Andre, vel kvalificerede og bedre kvalificerede, som de vilde tage Hensyn til, desom de vare bekendte med Ansøgningerne, der indkomme om Embedet. Det er altsaa ikke mig, der begjærer Noget ved dette Lovforslag; det er ikke mig, der af personlige Hensyn har vist Smødekomen overfor de Forlangender, der ere gjorte, men det er Hensyn til Menighederne, der har bestemt mig til at gaa ind paa dette Lovforslag, og det er Hensynet til dem, der fremdeles skal bevæge mig til at anbefale Lovforslaget. Jeg kommer til at omtale et Vndringsforslag under Nr. 6 af et æret Medlem (Klein) der ikke er tilstede i Dieblittet. Dette Vndringsforslag indeholder en forandret Redaktion af mit Vndringsforslag til § 4, og saavidt jeg skjønner, er det Væsentlige i Vndringsforslaget, forskjelligt fra mit Forslags Indhold, dette, at det deri hedder: „hvorvidt der næres bestemte Onster med Hensyn til Valget imellem de enkelte Ansøgere om Embedet, i hvilket Tilfælde disse Onster nærmere maa begrundes“. Jeg tror nu, at man altid kan forudsætte, at der vil næres bestemte Onster med Hensyn til en eller anden af Ansøgerne, men det lægger jeg ikke videre Vægt paa; men Ordene her: „i hvilket Tilfælde disse Onster nærmere maa begrundes“ er noget Nyt og Forskjelligt fra mit Forslag. Jeg har ikke optaget i mit Forslag noget Saadant, fordi det forekommer mig, at det vil i mange Tilfælde være meget vanskeligt at angive, hvorfor man vil foretrække f. Ex. 2 af Ansøgerne fremfor de øvrige, naar dette skal støttes paa bestemte Grunde; det vil ikke være let at angive saadanne bestemte Grunde, hvorfor man vil foretrække en eller to eller maaste flere fremfor de Øvrige. Smidlertid, vil man vedtage det, skal jeg ikke have Noget derimod. I Slutningen af Vndringsforslaget er der gjort en Tilføielse, saalydende: „Erklæringen indsendes af Menighedsudvalgets Formand til Provsten, der, forsaavidt

han dertil maatte finde Anledning, ved dens videre Fremsendelse ledsager den med sine egne Udtalelser om Sagen“. Denne Tilføielse kan man gjøre, men den behøves aldeles ikke, thi vil Kultusministeren have en Udtalelse af en Provst, kan han meget godt faae den, uden at det staar i Loven. — Der er endelig under Nr. 2 stillet et Vndringsforslag om at forandre „9“ til „8“ og „15“ til „16“. Jeg tilstaar, at det er mig ikke klart, paa hvilke Grunde den ærede Ordfører støttede dette Forslag; han omtalte det vel, men det blev mig, som sagt, ikke klart, hvilke hans Grunde til Forslaget vare. Jeg kan imidlertid ikke se, at der er det Mindste i veien for at vedtage det; men Nødvendigheden deraf kan jeg heller ikke se. Den Betænkelse, der kunde være ved de Tal, der findes anførte paa vedkommende Sted i mit Forslag, nemlig Tallet paa Menighedsudvalgets Medlemmer, er vistnok alene denne, at, hvor der i et Pastorat er 3 Sogne, kan Antallet blive temmelig stort; men er der 3 Sogne til et Pastorat, er Vælgernes Antal vel heller ikke videre stort, saa jeg antager, at man uden Betænkelse kan blive staaende ved mit Forslags Bestemmelse i den Henseende. Vil man vedtage Vndringsforslaget, saa for mig gjerne, jeg har ikke nogen Betænkelse derved. — Jeg stal nu anbefale mit Forslag til Vedtagelse, og sluttelig kun gjentage den Bemærkning, at, vil man have Noget gjort i denne Samling, maa man i ethvert Tilfælde ikke bringe nye Grundsætninger ind; thi det er jo klart, at Tiden ikke vil strække til, at der kan blive handlet.

Rund: Det oprindelige Lovudkast kan jeg ikke slutte mig til, som jeg udtalte allerede ved 1ste Behandling. Jeg har ved 2den Behandling udtalt min Betænkelse ved at komme ind paa et Forslag, som dengang kun var antydet, men som nu foreligger bestemt formuleret af den høitærede Kirkeminister. Jeg fremhævede navnlig den Frygt, jeg havde for, at den Ret, som her hødes Menighederne, med Tiden i Virkeligheden skulde blive en Kaldsret, og jeg henviste til, hvorledes det var gaaet med den jus prothonandi, som var givet Lehnbesidderne med Hensyn til forskjellige Præstebald, at den i Virkeligheden i Tidens Løb var bleven en jus vocandi. Jeg tillod mig derfor at kalde Forslaget et Vensreforslag, hvad dengang vakte nogen Munterhed. Jeg har nu siden den Tid gennemgaaet Kirkekommissionens Forhandlinger af 1868. Der var der et Forslag fremme, som i det Væsentlige var det samme, som er stillet af den ærede Minister, og der var i den Anledning to Mænd, hvis Mening jeg lægger overordentlig Vægt paa, der udtalte det Samme, som jeg nu har udtalt senere. Det var Biskop Martensen og æfødte Professor Clausen. Martensen anbefalede det af Høgsbro stillede Forslag, der gik ud paa at indføre den Valgmaade, som man har i Slesvig, kun med